Πατερικές διδαχές περί πλεονεξίας

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 16 Οκτωβρίου, 2023

«Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας· ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ» (Λουκ. ιβ΄, 15). (Δηλ.: Ἐκ τῆς ἀφορμῆς δὲ ταύτης εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς αὐτούς, ποὺ τὸν ἤκουαν·**προσέχετε καὶ προφυλάσσεσθε ἀπὸ κάθε εἶδος πλεονεξίας. Δὲν συντελεῖ αὕτη εἰς τίποτε διὰ νὰ ἔχετε ἄνετον καὶ χαρούμενην τὴν ζωήν σας. Διότι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ περισσὰ πλούτη καὶ δὲν διατηρεῖται ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά του, οὔτε τὰ πολλὰ πλούτη του ἐξασφαλίζουν εἰς αὐτὸν μακροζωίαν καὶ εὐχάριστον ζωήν**).

Μεγάλη δυστυχία γιὰ τὸν ἄνθρωπο εἶναι ἡ πλεονεξία. Ὑποφέρουμε νὰ ἀποκτήσουμε ὅσο πιὸ πολλὰ μποροῦμε, ποὺ ὅμως μένουν ἐδῶ στὴ γῆ καὶ ἐπιβαρύνουν τὴν ψυχή μας.

- Ὁ **Μέγας Βασίλειος** ἐπισημαίνει γιὰ τὸν πλεονέκτη:

«Ποιὸς εἶναι ὁ πλεονέκτης; Αὐτὸς ποὺ δὲν ἀρκεῖται στὰ ἀπαραίτητα. Ποῖος δέ εἶναι ὁ ἅρπαγας; Αὐτός πού ἀφαιρεῖ ὅσα ἀνήκουν σὲ κάποιον ἄλλο. Λοιπόν δέν εἶσαι ἐσύ ὁ πλεονέκτης καὶ ἅρπαγας, ὅταν αὐτὰ ποὺ σοῦ ἀνατέθηκαν νὰ τὰ διαχειρίζεσαι, τὰ κρατεῖς γιὰ τὸν ἑαυτό σου; Ἤ αὐτός μέν ποὺ ἀπογυμνώνει τόν ντυμένο θά ὀνομασθῆ λωποδύτης, ἐκεῖνος ὅμως ποὺ δέν ντύνει τόν γυμνόν, ἐνῶ μπορεῖ νά τό κάνη, εἶναι ἄξιος διαφορετικῆς ὀνομασίας; Στὸν πεινασμένο ἀνήκει τὸ ψωμὶ ποὺ κρατεῖς ἐσύ. Στὸν γυμνὸ τὸ ἔνδυμα ποὺ φυλᾶς σὲ ἀποθῆκες. Στὸν ξυπόλυτο τὰ παπούτσια ποὺ δίπλα σου σαπίζουν. Τὰ χρήματα ποὺ ἔχεις παραχωμένα, εἶναι ἐκείνου τοῦ ἀνθρώπου ποὺ τὰ ἔχει ἀνάγκη. Ἑπομένως τόσους ἀνθρώπους ἀδικεῖς, ὅσους μποροῦσες νὰ εὐεργετήσης!».

- Ὁ **Ἅγιος Τύχων τοῦ Ζαντόνσκ** μᾶς συμβουλεύει:

«Ἂν ἔκανες περιουσία μὲ ἀδικίες, νὰ τὴ μοιράσης στοὺς πτωχούς, γιὰ νὰ μὴ καταδικαστῆς στὴ Δευτέρα Παρουσία τοῦ Χριστοῦ. Μιμήσου τὸν ἀρχιτελώνη Ζακχαῖο, ποὺ τὸν παρουσίασε ὁ Κύριος ὡς παράδειγμα σὲ ὅλους (βλ. Λουκ. 19: 1-10). Καλύτερα νὰ ζῆ κανεὶς στὴ πτώχεια παρὰ στὸν ἄδικο πλοῦτο. Διάλεξε, λοιπόν, τὸ καλύτερο καὶ μοίρασε στοὺς πτωχοὺς τὰ ἄδικα πλούτη. Ἂν τὸ κάνης αὐτό, ὁ Κύριος, ποὺ τρέφει τὰ πουλιὰ καὶ νοιάζεται γιὰ κάθε Του πλάσμα, θὰ σοῦ δώση τὰ ἀναγκαῖα

για τὴ ζωή σου».

- Ὁ μακαριστὸς **Δ. Παναγόπουλος** ἀναφέρει ἕνα γεγονὸς πλεονεξίας:

«Λέγεται, ὅτι κάποτε ἐκολυμβοῦσε ὁ διάδοχος ἑνὸς κράτους καὶ διότι δὲν ἐγνώριζε καλὸ κολύμπι ἐκινδύνευσε νὰ πνιγῇ. Κάποιος, ποὺ ἦταν πλησίον εἰς τὴν ἀκρογιαλιά, βούτηξε ἀμέσως εἰς τὴν θάλασσαν καὶ τον ἀνέσυρε. Δὲν ἐγνώριζε ὅμως, ὅτι αὐτὸν ποὺ ἔσωσεν ἐκ τοῦ πνιγμοῦ ἦτο ὁ διάδοχος.

Ἀφοῦ τοῦ παρέσχε τὶς πρῶτες βοήθειες καὶ τὸν ἄφησε εἰς καλὴν κατάστασιν, ἀνεχώρησε.

Τότε τοῦ φωνάζει ὁ διάδοχος, νὰ μὴ φύγῃ ἀλλὰ νὰ πάῃ μαζί του μέχρι τὸ σπίτι, νὰ τὸν γνωρίσῃ εἰς τὸν πατέρα του ποὺ θὰ χαρῇ πολύ.

Πράγματι ἠκολούθησε, καὶ εἶδε παραδόξως, ὅτι πηγαίνουν πρὸς τὰ ἀνάκτορα. Αὐτὸς ἔμεινε ἄφωνος, ὅταν ἐπιστοποίησεν, ὅτι ὁ διασωθεὶς ἦτο ὁ διάδοχος τοῦ θρόνου. Ὁ βασιλεὺς τὸν ἐδέχθη μετὰ μεγάλης χαρᾶς ὡς τὸν σωτῆρα τοῦ παιδιοῦ του καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ δεχθῇ μίαν προσφορὰν ὡς δῶρον. Ἡ προσφορὰ ἦτο ἡ ἑξῆς: Θὰ σοῦ χαρίσω ἀπὸ τὸ βασιλικὸν κτῆμα τόσον μέρος, ὅσον θὰ δυνηθῆς νὰ περιπατήσης ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου μέχρι τῆς δύσεως αὐτοῦ.

Μετὰ μεγάλης χαρᾶς ἐδέχθη τὴν βασιλικὴν προσφορὰν καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐξεκίνησεν ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ Ἡλίου. Ἐβάδιζε ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ παρὰ τὴν κούρασίν του τὸ ἀπόγευμα ἤρχισε νὰ τρέχῃ ὅσον ἠδύνατο. Ἡ δύσις ὅμως τοῦ Ἡλίου τὸν εὑρῆκε ἡμιλιπόθυμον ἔχοντα τὴν «ψυχὴν εἰς τὰ δόντια». Ἀλλ’ ἀπὸ τὴν πλεονεξίαν του κατέβαλε καὶ τὴν τελευταίαν δύναμίν του βλέποντας ὅτι ὁ Ἥλιος χάνεται καὶ οὕτω πίπτοντας ὁ Ἥλιος ἔπεσε καὶ αὐτὸς νεκρὸς ἀπὸ τὴν κούρασιν. Πίπτοντας δέ, ἔπεσε μὲ τεντωμένα τὰ δύο χέρια πρὸς τὰ ἐμπρός, λέγων «καὶ αὐτὸ δικό μου!!».

Ὁ δυστυχὴς εἶπε «καὶ αὐτὸ δικό μου». Καλὸ θὰ ἦτο νὰ ἔλεγε «αὐτὸ δικό μου» καὶ ὄχι «καὶ αὐτὸ δικό μου», διότι μόνον αὐτὸ ποὺ ἐκάλυπτε τὸ σῶμα του μὲ τεντωμένα τὰ χέρια, αὐτὸ μόνον τοῦ ἀνῆκε, δηλαδὴ 2 μέτρα τόπος.

Πόσοι δυστυχῶς δὲν ὑπάρχουν τοιοῦτοι, ποὺ ἀπὸ ἀπληστίαν κινούμενοι χάνουν καὶ αὐτὴν τὴν πρόσκαιρον ζωὴν των ἀπασχολούμενοι καὶ ἀπορροφημένοι εἰς βιοτικὰς μερίμνας, ἀλλὰ καὶ τὴν αἰωνία ζωή.

- Στὸ **Γεροντικὸ** διαβάζουμε:

«ΠΗΓΕ κάποτε ὁ Ἀββᾶς Πίωρ καὶ θέρισε στὸ χωράφι ἑνὸς πλουσίου, γιὰ νὰ πάρη

ἐλάχιστο μισθό. Ἐκεῖνος ὅμως, σὰν φιλάργυρος ποὺ ἦταν, ὅλο ἀνέβαλλε τὴν πληρωμή, ὥσπου ἔφτασε πάλι ἡ ἐποχὴ τοῦ θέρους. Ὁ Ἀββᾶς ξαναθέρισε τὸ χωράφι τοῦ ἴδιου γεωργοῦ, ἀλλ’ ἐκεῖνος τοῦ καθυστέρησε πάλι τὸν μισθό του. Αὐτὸ ἐπανελήφθη καὶ γιὰ τρίτη φορά. Ὁ δίκαιος Θεὸς ὅμως ἔστειλε τόσες συμφορὲς σ’ ἐκεῖνον τὸν φιλάργυρο, ὥσπου κατάλαβε τὴν ἀδικία ποὺ εἶχε κάνει. Γύρισε λοιπὸν ὅλα τὰ μοναστήρια καὶ τὶς σκῆτες καὶ βρῆκε ἐπὶ τέλους τὸν Γέροντα. Ἔπεσε στὰ πόδια του καὶ ζήτησε συγχώρηση, δίνοντάς του καὶ τοὺς μισθοὺς τῶν τριῶν χρόνων, ποὺ τοῦ εἶχε καθυστερήσει.

– Ὁ Θεὸς μὲ πλήρωσε γιὰ τὴν ἀδικία ποὺ σοῦ ἔκανα, τοῦ ἔλεγε μὲ συντριβή.

Ὁ Γέροντας, ὅμως, ποὺ εἶχε κιόλας ξεχάσει πὼς τοῦ χρεωστοῦσε τοὺς μισθούς του, τὸν συμβούλεψε νὰ δώση τὰ χρήματα στὴν Ἐκκλησία γιὰ τὶς ἀνάγκες τῶν πτωχῶν καὶ γιὰ τὸν ἑαυτό του δὲν κράτησε τίποτε».

(Πηγή: Εφημερίδα "Ορθόδοξος Τύπος")